

सतासी बहुमुखी सहकारीको १७औं सभा

तस्वीर : आर्यन सिटोला

बिर्तामोड, पुस २७। भूपाको बिर्तामोड-५मा रहेको सतासी बहुमुखी सहकारी संस्था लिमिटेडको १७औं वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न भएको छ। संस्थाका अध्यक्ष रुद्रमणि श्रेष्ठको अध्यक्षता तथा भूपा जिल्ला सहकारी संघका अध्यक्ष गणेश ढकालको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा संस्थाका उपाध्यक्ष सुजता गुरुङले स्वागत गरेकी थिइन्। कार्यक्रममा बिर्तामोड नगरपालिकाका सहकारी तथा सामाजिक विकास शाखा अधिकृत डिल्ली दाहाल, बिर्तामोड उद्योग वाणिज्य संघका अध्यक्ष कुमार भट्टराईलगायतले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए। कार्यक्रममा संस्थाका अध्यक्ष रुद्रमणि

श्रेष्ठले वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए। उनले कोरोना कहरका कारण गत पुस ५ गतेदेखि १३ गतेसम्म संस्थाको शाखा कार्यालयहरुबाट शेर्य सदस्यहरुलाई वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन वितरण गरी पुस १७ गतेसम्म सुभावा लिइएको बताए। उक्त सुभावा कार्यालयगत एकाई उपसमितिले अध्ययन गरी सञ्चालक समितिमा सिफारिस गरेको र तीनै सुभावासहितको माइन्सूट लेखन र साधारण सभा सोमबार गरिएको उनले बताए। संस्थामा शेर्य सदस्य चार हजार आठ सय ९० जना, शेर्य पूँजी चार करोड ८० लाख ८९ हजार सात सय रुपैयाँ, निक्षेप ३२ करोड ७९ लाख ६२ हजार एक सय ७४ रुपैयाँ, ऋण लगानी ३८ करोड ४० लाख ७२

हजार आठ सय तीन रुपैयाँ र नाफा एक करोड १६ लाख १० हजार एक सय ८५ रुपैयाँ रहेको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। संस्थाले भूपाको बिर्तामोड, अर्जुनधारा, कनकाई, मेचीनगर नगरपालिका र हल्दिबारी गाउँपालिकाको कोरोना कोषमा ५० हजार रुपैयाँको दरले दुई लाख ५० हजार रुपैयाँ प्रदान गरेको, लकडाउनको समयमा लिइएको कर्जाको व्याजमा १० प्रतिशत छुट र हर्जना मिनाह गरी २४ लाख ९६ हजार आठ सय ३७ रुपैयाँ राहत दिइएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। त्यस्तै संस्थाका अध्यक्ष श्रेष्ठले संस्थाले गदै आएका र आगामी वर्ष गर्ने वचत कारोवार तथा नीतिगत संशोधन, व्याज दर परिमार्जन, सहकारी शिक्षा, तालिम, रेमीटयान्स सेवा, संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष वितरण, सहकारी पसलको शाखा विस्तार र छुट, साकेदारी व्यवसाय, प्रविधिको विकास र उपकरणको व्यवस्था, नीति तथा कार्यविधि संशोधन, विद्या संशोधन, सतासी राहत कोषको व्यवस्थासहितको कार्ययोजना प्रस्तुत गरेको र त्यसलाई साधारण सभाको बन्दसत्रले पारित गरेको बताइएको छ। कार्यक्रममा लेखा समितिका संयोजक दिनेश शाक्यले लेखा समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए। संस्थाका प्रबन्धक सन्तोषकुमार श्रेष्ठले बजेटसहितको आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन समेत प्रबन्धक श्रेष्ठले गरेका थिए।

दोमुखा सहकारीको नेतृत्व चयन

सुरुङ्गा, पुस २७। कनकाई-३ सुरुङ्गास्थित दोमुखा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेडको नयाँ नेतृत्व चयन गरिएको छ। संस्थाको २१औं वार्षिक साधारणसभा र १२औं अधिवेशनले सर्वसम्मतरूपमा नयाँ सञ्चालक समिति र लेखा समितिको चयन गरेको हो। सञ्चालक समितिको अध्यक्षमा भरतकुमार थपलिया, उपाध्यक्षमा रोमादेवी खतिवडा, सचिवमा छविबाला थपलिया र सहसचिवमा गोविन्दकुमार खरेल चयन भएका छन्। समितिको सदस्यहरुमा मातृकाप्रसाद सिटौला, रामजीदेवी गौतम, अम्बिका कट्टेल, यामप्रसाद संग्रौला र दीपेन्द्र प्रधान चयन भएका छन्। त्यसैगरी, मदनकुमार ढकाल संयोजक तथा गोमादेवी निरौला र तेजबहादुर प्रधान सदस्य रहेको लेखा समितिको पनि चयन गरिएको छ। दुवै समिति गठन गर्न हरिप्रसाद तिमिसिना संयोजक तथा तीर्थराज खरेल र प्रयागराज काफ्ले सदस्य रहेको निर्वाचन समितिले भूमिका निभाएको

थियो। अधिवेशनमा मोतीराम तिमिसिना संयोजक र शुभकुमारी राई र वासुदेव निरौला रहेको माइन्सूट समितिले टिपोट तथा माइन्सूटको कार्य गरेको थियो। संस्थाका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद पोखरेलको अध्यक्षता र सहकारी अभियन्ता चम्पा सुवेदीको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा वार्षिक प्रतिवेदन र लेखा समितिको प्रतिवेदन पारित गरिएका थिए। कार्यक्रममा भीमसेन वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड सुरुङ्गाका अध्यक्ष नरेन्द्रकुमार श्रेष्ठ, साहित्यकार जानराज सुवेदी, कनकाई नगरपालिका वार्ड नं. ४ का वडाध्यक्ष गोविन्दप्रसाद पौडेल लगायतले शुभकामना दिएका थिए। कार्यक्रमको सञ्चालन सञ्चालक समिति सदस्य खगेन्द्रप्रसाद खनालले गरेका थिए। हाल सो संस्थामा एक हजार नौ सय ९६ महिलासहित तीन हजार आठ सय १४ शेर्य सदस्य रहेको व्यवस्थापक रमेशकुमार बाराकोटीले जानकारी दिए।

संगठित ...
चिमरियाको सहभागिता रहेको थियो। कार्यक्रममा सहभागि टुइन्सहरुले जोडी जोडी गुपमा फोटो खिचाएका पनि थिए। पार्कमा पिकनिक खान र घुम्न आएका अधिकांश आन्तरिक पर्यटनका लागि टुइन्सहरु रमिते बनेको दृश्य हेर्न लायकको थियो। टुइन्सहरुको भेलाबाट जिल्लामा थप सङ्गठित हुन संस्थापक सदस्य कमल श्रेष्ठको संयोजकत्वमा व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ। समितिको सदस्यहरुमा दमकवाट सुट्टि अधिकारी, बिर्तामोडबाट शिला बस्नेत, भूपा गाउँपालिकाबाट सचिन चिमरिया, मेचीनगरबाट अर्था दाहाल, पथरीबाट रक्षा बस्नेत, वाहदशीबाट गङ्गा बस्नेत र चुलाचुलीबाट सोना राई चयन भएका छन्। अधिल्लो वर्ष धरानमा भूपा, मोरङ, सुनसरी जिल्लाका टुइन्सहरुको संयुक्त भेला सम्पन्न गरिएको थियो। त्यसैगरी टुइन्स क्लब नेपालले सोही दिन सुनसरी, इलाम, बुटवल र चितवनमा पनि टुइन्सहरुको छुट्टाछुट्टै भेला सम्पन्न गरेको जनाइएको छ।

५० जना बालबालिकालाई टोपी

गौरीगञ्ज, पुस २७। गौरीगञ्ज गाउँपालिका वार्ड नं. ६ खजुरगाछीका युवा व्यवसायी केशव ढुङ्गाना र रक्षा ढुङ्गानाले आफ्नी छोरी प्रगातिको जन्मोत्सवको

अवसरमा ५० जना बालबालिकालाई न्यानो टोपी प्रदान गरेका छन्। युवा समाजसेवी ढुङ्गाना दम्पतिले गौरीगञ्ज-६ खजुरगाछीका संहाल, मुसहर र महतो परिवारका बालबालिकालाई न्यानो टोपी वितरण गरेका हुन्। चिसोयाममा बालबालिकालाई बढी प्रभावित हुने भएकोले विपन्न परिवारका बालबालिकालाई सानो सहयोग गरेको युवा व्यवसायी ढुङ्गानाले बताए। ढुङ्गाना दम्पति हाल चीनको गुन्जाओ सहरमा आठ वर्षदेखि बसोबास गर्दै आएका छन्।

ब्राउसुगरसहित चार जना पक्राउ

मोरङ, पुस २७। मोरङका दुई छुट्टाछुट्टै स्थानबाट लागूऔषध ब्राउसुगरसहित चार जना पक्राउ परेका छन्। विशेष सूचनाको आधारमा लागूऔषध नियन्त्रण ब्युरो विराटनगरबाट खटिएको प्रहरी टोलीले विराटनगर महानगरपालिका-१०बाट दुई जना तथा इलामा प्रहरी कार्यालय उर्लावारीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले दुई जनालाई पक्राउ गरेको हो। लागूऔषध नियन्त्रण ब्युरो विराटनगरबाट खटिएको प्रहरी टोलीले आइतबार बेलुका ४ गाम ४९० मिर्लिग्राम लागूऔषध ब्राउसुगरसहित हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिका-६ का २२ वर्षीय धर्मेन्द्र रजक र भारतीय नागरिक २२ वर्षीय मोहम्मद अफरोजलाई पक्राउ गरेको हो। यसैगरी इलामा प्रहरी कार्यालय उर्लावारीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले आइतबार रतुवामाई नगरपालिका-१०का २७

वर्षीय धिजिन्द्र भट्टराई र मिक्लाजुड गाउँपालिका-३की २० वर्षीया कविता लिम्कूलाई १४ ग्राम लागूऔषध ब्राउसुगरसहित पक्राउ गरेको हो। लागूऔषधसहित पक्राउ परेका उनीहरुको सम्वन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिरहेको छ। उता चन्द्रागिरी-२ नागढुङ्गाबाट स्रोत नखुलेको नगद ३७ लाख रुपैयाँ, ७ लाख ११ हजार रुपैयाँ लेखिएको ग्लोबल आइएमई बैंकको नगद उल्लेख नभएको १ थान चेकसहित चितवन माडी नगरपालिका-६ बस्ने २६ वर्षीय रामकुमार गुरुङलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। चितवनबाट काठमाडौँतर्फ आउँदै गरेको वा.३ ख ९१३९ नम्बरको गाडीमा जाँच गर्ने क्रममा उनको भोलामा लुकाई ल्याएको उक्त नगद र चेकसहित फेला पारी पक्राउ गरिएको प्रहरीले जनाएको छ। ६० लाख रुपैयाँको लागतमा निर्माण

निर्वाचनको ...
संघ नेपालका संगठन विभाग प्रमुख बच्चन सिंह, महिला विभाग प्रमुख अञ्जना अधिकारी, १ नम्बर प्रदेश अध्यक्ष रवीन थापा, पूर्व केन्द्रीय सचिव राजु कार्की, नेकपाका केन्द्रीय सदस्य मीना पोखरेल उप्रेती, १ नम्बर प्रदेश अध्यक्ष देवराज घिमिरे, नेकपा भूपाका अध्यक्ष चिन्तन पाठकलगायतले सम्बोधन गरेका थिए। भूपा सचिव सुमनदेव थापाले सञ्चालन गरेको कार्यक्रममा मेचीनगर इन्चार्ज नारायण खनालले स्वागत गरेका थिए। कार्यक्रम गर्न भनी बनाएका केही बहुउद्देश्यीय सामुदायिक भवन र फूलवारी (उद्यान वाटिका) पनि निर्माणका क्रममा छन्। यहाँ सबैभन्दा महत्वपूर्ण सर्पदंश केन्द्रको स्थापना गरिएको छ यसलाई कनकाई सहारा सर्पदंश उपचार केन्द्रको नामले चिनिन्छ।

गारिएको सर्पदंश उपचार केन्द्रमा अहिले सहजै सर्प दंशका विरामीले सेवा समेत लिँदै आएका छन्। कनकाई माईको पूर्वी किनारमा अन्तिम संस्कार गर्ने बढ्दो प्रचलनलाई मध्यनजर गरी कनकाई आर्यघाट नामक संस्था गठन गरी सुविधायुक्त आर्यघाटको निर्माण गरिएको छ। कनकाई माईको पश्चिमी तटमा

पसल बिर्तामोड
बिर्तामोडस्थित मेन चोकमा रहेको अति चालू अवस्थाको कस्मेटिक तथा फेन्सी पसल विक्रीमा छ।
मो. ९८२३१०५५७८

सफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई
भाषामै पहिलोपटक भ्याकुम सिस्टमको टूलो र सस्तो ढल तथा सफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस्।
सम्पर्क: ९८१४९९३७९२, ९८२४९८११७४, ९८२४६७७८५५, ९८६२६४८८२८२

ताप्लेजुङ-पाथीभरा सफल यात्रा
बिर्तामोडबाट ताप्लेजुङ हुँदै पाथीभरा मन्दिरसम्म साथै थेचम्बू, मेमेडसम्मको सफल यात्राका लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस्।
ताप्लेजुङ पाथीभरा काउन्टर मो. ९८०३२५४७७२/९८०३२६४०९३

जग्गा विक्रीमा
पूर्व-पश्चिम राजमार्गस्थित चारआली चौकबाट ८०० मिटर र बिर्तामोडबाट ६ किमी टाढा इलाम जाने बाटोको पिपलडाँगीमा निम्न विशेषता भएको जग्गा विक्रीमा छ।
जग्गाका विशेषताहरु:
१) चारआली चौक नजिकै मेची राजमार्गसँग जोडिएको बजार उद्योग, व्यापार वा आवासीय प्रयोजनका लागि अति उपयुक्त।
२) तुल्सी घर बनाई बसोबास गर्न सकिने।
३) २० फिटको पिच बाटो भएको प्लानिङ गरिएको।
४) किता काट भएको टुक्रा-टुक्रा जग्गा वा एकमुष्ट करिब ५०० धुर जग्गा आवश्यकता अनुसार खरिद गर्न सकिने।
५) जग्गा हेरी रु. १ लाख ८० हजारदेखि रु. २ लाख प्रतिधुरमा खरिद गर्न सकिने।
६) बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट जग्गा खरिद गर्न ऋण प्राप्त गर्न सकिने।
सम्पर्क: ९८०४९८७३३३, ९८५१०९२२८३, ९८४१४१३९२६

हाडजोनी तथा नसाका समस्याहरुको सफल उपचार
पूर्वाञ्चलकै पहिलो तथा एकमात्र फरक चिकित्साको उपचार स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल बिर्तामोड भाषामा हाडजोनी तथा नसाका विरामीहरुको सफल उपचार।
जाँच तथा उपचार हुने समस्याहरु
- गर्धन, ढाड, कमर दुख्ने, डिस्क प्रोत्र्याप, नसा च्यापिएको, हड्डी खिडिएको
- बाथ रोग, युरिक एसिड बढेको, आर्थराइटिस, जोनी दुख्ने, जोनी जाम भएको
- शरीर कमजोरमाउने, पोल्ने, लाटो हुने, काम्ने,
- प्यारालाइसिस तथा हिंडु पाछो हुने शरीरको एक वा दुबै भाग नचल्ने, मुछ बाड्गिएको
बिरामीलाई भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
- प्यारालाइसिस भएका तथा हिंडु नसकेको बिरामीका लागि अस्पतालमा भर्ना गरी विशेष उपचार गरिन्छ।
स्पाक पूर्वाञ्चल अस्पताल, कनकाई रोड
नेपाल टेलिकम पूर्व बिर्तामोड, भूपा (फोन) ०२३-५४०१२३, ९८०३५४६९१९

भाडामा
अर्जुनधारा-४ मा चारवटा बोइलर कुखुरा पाल्न मिल्ने खोर, सानो पोखरी र कम्पाउण्डसहित बस्ने घर भाडामा छ। साथै हल्दीबारी-२ फ्लिकको नजिकै राम्रो वातावरणमा ४-५ कठ्ठा जग्गा विक्रीमा छ।
मो. ९८५१०९४०१८, ९८०४९१७७८२, ९८५१०५०१९१

घडेरी विक्रीमा
भूपाको बिर्तामोडबाट ३.८ कि.मी. को दूरीमा लक्ष्मीपुरबाट उत्तर पान्डापुरका घडेरीहह उचित मूल्यमा विक्रीमा छ।
मो. ९८४१३२८७९८, ९८८१४३१९१६/९८४३२५५११००

पसल बिर्तामोड
बिर्तामोड-५ शनिश्चरे रोड, लुईटेल कम्प्लेक्समा न्याक र डेकोरेशनसहितको खाली सटर विक्रीमा रहेकोले इच्छुकले त्तु-सम्पर्क गर्नुहोला।
सम्पर्क नं. ९८०७९६३३०९, ९८४०२२३७५८

पसल बिर्तामोड
भूपा बुद्धशान्ति गाउँपालिका-३ बुधबारे चौक (बैंक अफ काठमाडौँको तल्लो तला)मा चालू अवस्थामा रहेको न्यायसि इम्पोरियम फुलन बेयर' विक्रीमा रहेकोले इच्छुकले त्तु-सम्पर्क गर्नुहोला।
सम्पर्क: ९८४२७७३६२०, ९८४२६५५४१३

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!
अर्जुनधारा-६, कप्तानबारीबाट गत २०७७ पुस १३ गते सोमबारदेखि घरबाट नै डालमिसन जातको सेतो बूट्टा र कालो थोप्ला भएको कुकुर हराएको हुँदा पाउनु वा देख्नु हुने महानुभावले तलको ठेगानामा खबर गरिदिनुहुन अनुरोध छ।
सम्पर्क : ९८१५००८३००, ९८४४६०८२०० (भान्जा बाबु)

भाषा सफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई
सफ्टी ट्याङ्की सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।
बिर्तामोड सम्पर्क राजकुमार श्रेष्ठ
९८५२६६६००५
९८०६०१०४१०
९८४२६३४६२७
०२३-५४६००५
दमक सम्पर्क देवी सिटौला
९८२४९७९१९५
९८४२७६०२६५
९८४२३३२४३०
भाषामै सबैभन्दा टूलो भ्याकुम सिस्टमको ट्याङ्कीबाट सफाई गरिन्छ।

पाथीभरा सिने प्लाजा बिर्तामोड अब पुस १० गतेबाट खुल्ला
नेपाली कथानक चलचित्र (शिशु श्रेष्ठको) **एउटा यस्तो प्रेम कहानी** माघ १ गतेबाट प्रदर्शनमा
पहिलो शो ११:४५ | दोस्रो शो २:४५ | तेस्रो शो ६:३०
बुकिङ गरेको टिकट एक घण्टापछि स्वतः क्यान्सिल हुनेछ। (फोन नं. ०२३-५४६४३६)

इतिहासप्रति गर्व गरौं

भनापाका दुई पालिकाहरूले पुस २७ गतेको ऐतिहासिक दिनलाई महत्त्वपूर्ण पर्वका रूपमा स्वीकार गरी सार्वजनिक विदा दिएका छन् । आफ्नो पुर्खा, आफ्नो संस्कृति र पहिचानप्रति गौरव गर्न नसक्ने व्यक्ति वा जाति जीवन्त हुन पनि सक्दैन । त्यस्ता केही पुरुषहरू जो मानव जाति, मानव सभ्यता एवम् जातीय, ऐतिहासिक र लोककल्याणकारी कार्यलाई अभीष्ट ठान्छन्, त्यसै समर्पित रहन्छन् ती अजन्मरी हुन्छन् । भौतिकता नाशवान छ, अर्थात्, आफूद्वारा देखिने, अनुभूत गरिने, आकार वा पहिचान भएका वस्तु बिसंनान हुन सक्छन्, तर अन्तःस्फुरणको चेतनाको आलोकले अरुहरूमा ज्ञान र गौरवको सञ्चार गर्नेहरू कहिल्यै विस्मृतिमा पर्दैनन् । त्यही मध्येका हून् राजा पृथ्वीनारायण शाह, जसले गोर्खाको एउटा सानो भूगोललाई विस्तार गरी आजको नेपाल निर्माण गर्न अतुलनीय योगदान दिएका छन् ।

राजा पृथ्वीनारायण शाहलाई उनको योगदानको स्मरण र सम्मान गर्दै वडामहाराजधिराजको सम्मान दिइएको हो । तत्कालीन चीन र बेलायतको विशाल साम्राज्य निर्माणको अभियानलाई बीचमै रोक्न सक्ने उनको बहादुरी, अँट र दूरदर्शिता अनि उनको अदम्य उत्साहलाई आत्मसात गरी जीवन बलिदान गर्न पनि तत्पर हात्रा पुर्खाको वीरताको अवमूल्यनले कृतघ्नता मात्र कमाइन्छ । भनापाका हल्दिबारी र कचनकवल गाउँपालिकाले इतिहासको त्यही दिन, तिनै पात्रको योगदानलाई सम्मान गरेर कृतघ्न हुनबाट जोगाएर देशप्रेमको भावना सञ्चार गराएका छन् । गणतन्त्र नेपालको आरम्भ भएसँगै इतिहास बिसिंएका शासकहरूको संकीर्णताले यो दिन राष्ट्रिय पर्वबाट हटाइएको छ । यद्यपि नेपाली सेनाले यो दिनको ऐतिहासिक महत्त्वलाई अनुभूत गरेर एकता दिवस मनाइरहेको छ ।

स-साना भूगोलमा छरिएर रहेका राज्यहरूलाई एकीकरण गरी नेपाल नबनाइ दिएको भए हामी न नेपाली हुन्थ्यौं न त नेपाली हुनुमा गर्व नै गर्न पाउँथ्यौं । त्यही दिन र पुरुषको सम्मान यो वर्ष पनि नेपाली सेनाले तत्कालीन सेनाको पाँच एकाइको प्रतिनिधित्व हुने गरी निशान भन्डा र ज्योतिका साथ ऐतिहासिक गोरखा दरबारबाट पदयात्रा गर्दै काठमाडौंस्थित जंगी अड्डामा पुगेर समापन गरेको छ । तत्कालीन सैनिक पोशाकमा रहेका नेपाली सेनाले पृथ्वीनारायण शाहले विजय अभियानका लागि प्रयोग गरेको पदमार्गको प्रयोग गरी गोरखा, धादिङ, नुवाकोट हुँदै काठमाडौं आइपुगेको हो । यसले पनि इतिहासको संरक्षण गर्न, इतिहासप्रति गर्व बोध गर्न र पुर्खाहरूको सम्मान गर्न प्रेरित गर्न सक्छ । गणतन्त्रको आरम्भमा राजसंस्थाप्रति वितृष्णा फैलाइए पनि अन्ततः इतिहासप्रति सम्मान गर्नुपर्छ भन्ने विचार बलियो हुँदैछ अहिले । राजा पृथ्वीनारायण शाह तत्कालीन आवश्यकता थिए, जसको अदम्य साहस र दूरदृष्टिले हाम्रो पहिचान स्थापित भएको छ । उनका भनाइहरू आज पनि कूटनीति, अर्थनीति, भ्रष्टाचारमुक्त, सुशासन र प्रजातान्त्रिक व्यवस्थाका लागि मार्ग निर्देशक सरह छन्, मान्नुपर्छ । त्यसैले उनको नाम लिँदा गर्वले छाती चौडा हुनुपर्छ, शीर उठनुपर्छ । आधुनिक नेपालका निर्माताको श्रेय उनैलाई छ, त्यसैले यो ऐतिहासिक दिन राष्ट्रकै पर्व बनिनु पर्दछ ।

तीर्थराज श्रेष्ठ

नेपालमा कम्युनिष्ट आन्दोलनको श्रीगणेश भएदेखि नै शिक्षा निःशुल्क हुनुपर्ने नारा लाग्दै आएको हो । तत्कालीन राज्यव्यवस्थाको विरुद्ध जनमत निर्माण गर्न र जनतालाई परिवर्तन र क्रान्तिप्रति आकर्षित गर्न निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्था हुनुपर्ने र गरीब जनताका छोराछोरीलाई सरकारी विशेष सुविधाका साथ पढाउनुपर्ने अति मीठा सपनाहरू देखाइए । समाजवादी वा साम्यवादी राज्यका युटोपियामा जनतालाई गोलबन्द गर्दै 'स्वनिर्णय समाजवाद' वा 'उडन्ते समाजवाद' का भुलभुलेयामा जनगणलाई डोच्यार नेपालका कम्युनिष्टहरूले शिक्षामा निःशुल्क धारणाको संकथन स्थापित गरे । सबै कुरा निःशुल्क र सबै कुरा साभको धारणा अति राम्रो सुनिन्छ, तर यथार्थ होइन । यो कुरा वामपन्थीहरूको नेतृत्वमा पटक-पटक सरकार बनेपछि पुष्टि भएको छ । नेपाली जनतालाई सुनाइएको यो गुल्मन्त्रको प्रभाव अझै सकिँएको छैन र यो लामै समयसम्म रहने निश्चित छ ।

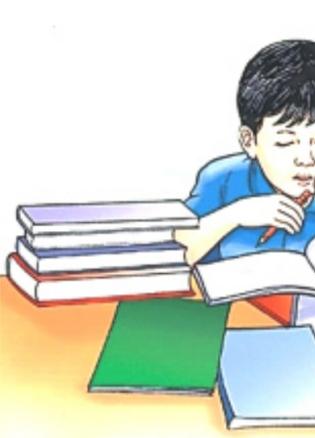
निःशुल्क शिक्षाको प्रस्थापनाको ऐतिहासिक, राजनीतिक, आर्थिक आधारहरू छन् । यो कुरा शिक्षामा गरिने लगानीसँग गाँसिएको छ । शिक्षा निःशुल्क हुँदैन, मात्र प्रश्न भनेको लगानी राज्यले गर्ने कि अभिभावकले गर्ने कि समुदायले गर्ने कि राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाले गर्ने भन्ने हो । गुरुकुल शिक्षा प्रणालीदेखि नयाँ शिक्षा पद्धतियोजना २०२० हुँदै राज्यद्वारा नियन्त्रित अनुदानमा सञ्चालित आजको अवस्थामा आउँदा विद्यालयीय शिक्षामा गरिने लगानी सम्बन्धमा विभिन्न पद्धति र प्रक्रिया अपनाउने गरेको पाइन्छ । स्तरीय शिक्षाको प्रत्याभूतिका लागि लगानी प्रक्रिया र पद्धतिका सम्बन्धमा समयक्रममा बहस पनि हुँदै आएका छन् । गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितताका लागि पर्याप्त लगानी र त्यसको चुस्त व्यवस्थापन अपरिहार्य शर्त हो । वास्तवमा शिक्षामा सरकारी लगानीको औचित्य त्यतिबेला मात्र पुष्टि हुन्छ, जतिबेला आशातीत प्रतिफल प्राप्त हुन्छ । हालको प्रावधान अनुसार सामुदायिक विद्यालयहरूमा आधारभूत तहसम्म कुनै पनि शुल्क लिन नपाउने बाध्यतामक र त्यसमाथि माध्यमिक तहमा कानूनमा उल्लेख भए अनुसार मात्र निःशुल्क हुने व्यवस्था गरेको छ ।

विद्यालयमा भर्नाका लागि आएका नानीहरूलाई कुनै पनि बहानामा फिर्ता पठाउन नमिल्ने र कक्षा ८ सम्म अर्थात् आधारभूत तहसम्म भर्ना शुल्क, मासिक शुल्क वा जुनसुकै नाममा शुल्क असुल नपाउने र विद्यालयमा आएका बच्चालाई विद्यालयमा प्रवेश नगराउने अरु र विद्यालय नपठाउने अभिभावकलाई जरिवाना गर्ने र स्थानीय सरकारबाट प्राप्त हुने सुविधा कटौती गर्ने गरी प्रावधान प्रस्ताव गरिएको छ । नेपालका धेरैजसो सरकारी तथा सामुदायिक विद्यालयहरूले शैक्षिक सत्रको शुरुवातमा कुनै न कुनै रूपमा शुल्क लिइएर विद्यालय सञ्चालन गरिरहेको अवस्थामा यो सरकारी नीतिले विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ र विद्यालयका प्रधानाध्यापक, प्राचार्य र शिक्षक तथा कर्मचारीहरू निकै अडोरोमा पर्ने निश्चित छ ।

पूर्ण निःशुल्क शिक्षा : खतरनाक भ्रम

सबै बालबालिकालाई स्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने सरकारी लक्ष्य पूरा गर्ने हो भने हरेक विद्यालयमा आवश्यक शिक्षक दरबन्दी उपलब्ध गराउनुपर्ने पहिलो शर्त हो । वास्तवमा भने हो भने संसारमा शिक्षा निःशुल्क कुनै मुलुकमा पनि छैन र यो निःशुल्क हुन पनि सक्दैन । फरक के हो भने शुल्क कसले तिर्ने हो- सरकारले वा जनता आफैले वा कुनै सामाजिक तथा मानवीय सेवा गर्ने संस्थाहरूले । कक्षा ८ सम्म पूर्ण निःशुल्क गरिनु भनेको नेपाल सरकारले कक्षा ८ सम्मको सबै व्ययभार बहन गर्नु हो । शिक्षकहरूलाई दिने तलबभत्ता, खेलकुद सामग्री, शैक्षिक सामग्रीदेखि विद्यालय सञ्चालनका विविध खर्च सरकारले बेहोर्ने हो भने शिक्षा साँचो अर्थमा निःशुल्क हुनसक्छ । नत्र यसलाई लोकप्रियताका लागि अधि सारिएको अपरिपक्व कदम मान्न सकिन्छ । सार्वजनिक खपतका लागि निर्णय गर्ने र लोकप्रिय बन्ने, त्यसकै आधारमा जनताको मत बढुल्ने काम राजनेताले गर्दैनन्, मात्र अल्पदृष्टि भएका छट्टु शासकहरूले गर्छन् ।

विद्यालयको आफ्नो कुनै कोष नहुने, कुनै पनि प्रकारको शुल्क लिन नमिल्ने, विद्यार्थी अनुपातमा पर्याप्त मात्रामा शिक्षक पनि उपलब्ध नगराउने सरकारी नीति कार्यान्वयनको तहमा पछिल्लो स्थितिबाट गुञ्ज बाध्य हुन्छ । विद्यार्थी-शिक्षक अनुपात सबै जिल्लामा समान छैन र एउटै जिल्लाको क्षेत्र र वर्गका नेपालीका बालबच्चाले शिक्षा प्राप्त गर्न सहज बनाउने महान उद्देश्यबाट शिक्षा मन्त्रालयले यो नीति अधि सारिको छर्लङ्ग छ । १० वर्षे जनयुद्ध, १९ दिने जनान्दोलन, मधेश आन्दोलन र जनजाति तथा अधिकारकर्मीहरूका विभिन्न आन्दोलन एवम् अभियानका धेरै उद्देश्य मध्ये माध्यमिक तहसम्म निःशुल्क शिक्षा पाउनुपर्ने नेपाली जनताको माग पनि थियो । अब प्रश्न उठ्छ- के नेपालमा कथनी जस्तै करणीमा पनि विद्यालयहरूमा आधारभूत तहसम्म पूर्ण निःशुल्क सम्भव छ ? किन तालिमप्राप्त, योग्य शिक्षक, अभिभावक र स्थानीय शिक्षासेवीहरूबाट बनेको विद्यालय व्यवस्थापन समिति र शिक्षक-अभिभावक संघ तथा राज्यका तर्फबाट दरबन्दी, भवन निर्माण, पाठ्यपुस्तक, तालिम, गोष्ठी र अन्तरक्रिया हुँदाहुँदै पनि संस्थागत/निजी विद्यालयको तुलनामा सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर कमजोर मानिन्छ ? यो प्रश्नहरू बहस र छलफल शुरु हुने पर्ने विषय हुन ।

राज्यले पर्याप्त मात्रामा अनुदान नदिने क्रम रोकिएको छैन । नेपालमा पञ्चायती व्यवस्था शुरु भएपछि निश्चित रकम विद्यालयलाई अनुदान दिने र नपुग रकम स्थानीय स्तरबाटै संकलन गर्ने व्यवस्थाको पनि नेपालमा अभ्यास भइसकेको छ र यो क्रम अहिले पनि धेरै जसो विद्यालयले अवलम्बन गरिरहेका छन् । ३० वर्षसम्म शासन गरेको

निष्कर्षमा भन्ने हो भने शैक्षिक क्षति कम गर्न लगानी सार्थक बनाउन जरुरी छ र लगानी वृद्धि गर्न आवश्यक छ । दूरदर्शी शैक्षिक नेतृत्व, चुस्त व्यवस्थापन, समर्पित शिक्षक, अनुशासित विद्यार्थी, सचेत अभिभावक, समसामयिक शिक्षानीति तथा पाठ्यक्रम भएर मात्र शैक्षिक लगानीको समुचित उपयोग हुन सम्भव छ । विद्यालय सुधार योजना निर्माण र कार्यान्वयन प्रभावकारी बनाउन आवश्यक छ । सामाजिक लेखापरीक्षण तथा आर्थिक लेखापरीक्षण पारदर्शी र वस्तुनिष्ठ बनाउनुपर्ने, विद्यालयमा निकास हुने बजेट शीर्षक र रकम पारदर्शी रूपमा

सर्वजनिक गरिनुपर्ने हुन्छ । विद्यालय सुधारका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई भन्दा पनि शैक्षिक नेतृत्व प्रदान गर्नसक्ने, योग्य, परिणाममुखी, उत्साही प्रधानाध्यापकको छनौट गर्ने व्यवस्था आवश्यक छ र यसरी छनिएका प्रधानाध्यापकलाई अधिकार, सेवासुविधा दिँदै गुणस्तर सुधारका लागि पूर्ण जवाफदेही बनाइनुपर्छ । यसको अर्थ प्रधानाध्यापक शिक्षक नेता होइन, शैक्षिक नेतृत्व हुनुपर्छ । निःशुल्क विद्यालय शिक्षाको परिभाषालाई स्पष्ट व्याख्या गरिनुपर्छ । सामुदायिक विद्यालयको उपलब्धस्तर तथा विद्यार्थी संख्याका आधारमा पर्याप्त बजेट निकास गरिनुपर्छ । निःशुल्क शिक्षाको नाराभित्र जनताको अपनत्वको न्हास र शिक्षाको मूल्यबोधको कटौती लुकेको छ । शुल्क जनताले तिर्नुपर्छ-प्रत्यक्ष नगद, विद्यालय संरचना निर्माणमा भौतिक सहयोग वा अप्रत्यक्ष रूपमा राज्यलाई कर तिरेर । तसर्थ, निःशुल्क शिक्षाको खतरनाक आयाम बुझ्न जरुरी छ र विद्यालयीय शिक्षा प्रत्यक्षरूपमा जनताकै लगानी, निगरानी र आवश्यकता अनुरूप हुन जरुरी छ ।

विद्यार्थी र शिक्षक अनुपात त्यस्तै विद्यालयबाट अधिक अनुपात भएका विद्यालयमा शिक्षक दरबन्दी मिलान गर्ने नीति राजनीतिक हस्तक्षेपका कारण कागजमा मात्रै सीमित हुने गरेको छ ।

विद्यार्थी र शिक्षक अनुपात त्यस्तै विद्यालयबाट अधिक अनुपात भएका विद्यालयमा शिक्षक दरबन्दी मिलान गर्ने नीति राजनीतिक हस्तक्षेपका कारण कागजमा मात्रै सीमित हुने गरेको छ ।

स्रष्टा सम्मानित, विद्यार्थीलाई पुरस्कार

विर्तामोड, पुस २७ । लेखनाथ पुस्तकालय चन्द्रगढी भनापाले कवि शिरोमणि लेखनाथ पौड्यालको १३७औं जन्मजयन्तीको अवसर पारेर साहित्यिक स्रष्टा र विद्यार्थीलाई सम्मान तथा पुरस्कृत गरेको छ । लेखनाथ पुस्तकालयका अध्यक्ष नवराज धिर्मिरेको अध्यक्षता तथा वरिष्ठ साहित्यकार सरोज ओलीको प्रमुख आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा स्वागत संस्थाकी आरती पोखरेलले गरेकी थिइन् । कार्यक्रममा लेखनाथ पुस्तकालयबाट प्रत्येक वर्ष कवि शिरोमणि लेखनाथ पौड्यालको जन्मजयन्तीमा प्रदान गरिँदै आएको श्रीप्रसाद ओली स्मृति साहित्य पुरस्कारबाट

को मलप्रसाद पोखरेललाई नगद ५१ हजार एक सय रुपैयाँसहित सम्मान गरिएको थियो । यो सम्मान तथा पुरस्कारको लागि रूद्र गौरी श्री अम्बिका ओली प्रतिष्ठानले प्रत्येक वर्ष रकमको व्यवस्था गर्दै आएको छ । त्यसैगरी चूडामणि रेग्मी भन्ने नामको सम्मानको नामबाट रेग्मीका जेठा छोरा प्रदीपमणि रेग्मीले प्रदान गर्दै आएको भन्ने शैली सम्मानबाट सुसेली साहित्यिक परिवार कर्कणभट्टालाई नगद २५ हजार रुपैयाँसहित सम्मान गरिएको थियो । त्यस्तै श्यामकृष्ण-कामक्षा श्रेष्ठ साहित्य सम्मान तथा पुरस्कारबाट इलामेली स्रष्टा सोम निरौलालाई १५ हजार रुपैयाँसहित सम्मान गरिएको थियो भने श्यामकृष्ण-कामक्षा श्रेष्ठ छात्रा प्रोत्साहन पुरस्कारबाट वीरेन्द्र मावि चन्द्रगढीमा अध्ययनरत छात्रा किसिस श्रेष्ठ र एलीना गुरुङलाई जन्मी दुई हजार पाँच सय रुपैयाँसहित

पुरस्कृत गरिएको थियो । त्यसैगरी भक्त-किरण साहित्य सम्मानबाट कवि सुमित्रा वाइलेल चेलीलाई नगद पाँच हजार रुपैयाँसहित सम्मान गरिएको थियो भने लेखनाथ पुस्तकालयबाट प्रदान गरिने छन्दकवि सम्मान मेचीनगर, धुलाबारी निवासी स्रष्टा सीसा थारुलाई प्रदान गरिएको थियो । त्यस्तै यसवर्षदेखि सकुन्तला भट्टराई र गणेशप्रसाद भट्टराईले स्थापना गरेको सकुन्तला-गणेश भट्टराई छात्रा प्रोत्साहन पुरस्कार गुप्ता अर्थाललाई प्रदान गरिएको थियो । कार्यक्रममा रूद्र गौरी श्री अम्बिका ओली प्रतिष्ठानका अध्यक्ष गंगाप्रसाद ओली, सम्मानित व्यक्तित्वद्वय कोमलप्रसाद पोखरेल र सोम निरौला, सुसेली साहित्यिक परिवारका अध्यक्ष पुष्पप्रसाद खरेलले शुभकामना मन्तव्य राखेका थिए । सोही कार्यक्रममा भद्रपुर-१० निवासी साहित्यकार भानुभक्त कुम्भङ्गेलीद्वारा लिखित 'काँडाभित्रको यात्रा' उपन्यासको विमोचन गरिएको थियो । विमोचित कृति तथा कृतिकारको परिचय देवीचरण भण्डारीले गराएका थिए । कार्यक्रमको सञ्चालन पुस्तकालयका सहसचिव हरिप्रसाद नेउपानेले गरेका थिए ।

साङ्गवेदमा स्वर्ण महोत्सव

विर्तामोड, पुस २७ । विर्तामोडस्थित विवेकाश्रम तथा साङ्गवेद संस्कृत माविले स्थापनाको स्वर्ण महोत्सव विविध कार्यक्रमको आयोजना गरी मनाउने भएको छ । संस्थाका अध्यक्ष व्यासाचार्य किशोरकुमार गौतमको अध्यक्षतामा भएको बैठकले प्रति वर्ष मनाउने अनुष्ठान अन्तर्गत यो वर्ष श्री गणेश पुराण कथा प्रवचन एवम् विभिन्न अनुष्ठान मनाउने विविध उपसर्गित समेत गठन गरेको छ । विर्तामोड-२ का बडाध्यक्ष नगेन्द्र सँगौलाको प्रमुख आतिथ्यमा आयोजित बैठकले महायज्ञ संरक्षकमा विर्तामोड नगरपालिकाका प्रमुख धुवकुमार शिवाकोटी, उपप्रमुख पवित्रा महतारा प्रसाई, बडाध्यक्ष सँगौला र अर्जुनधारा-५ का बडाध्यक्ष ध्यानबहादुर भारतीयलाई चयन गरेको छ । महापुराणको वाचन व्यासाचार्य गौतम र आचार्य छन्दुराम भण्डारीको रहने बताइएको छ । आगामी माघ ३० गते प्रारम्भ भई फागुन ७ गते समापन हुने अनुष्ठान तथा स्वर्ण महोत्सव सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न २३ वटा उपसर्गित गठन गरिएको छ । गठित समितिको आर्थिक संयोजक दुर्गाप्रसाद भण्डारी, प्रचार-प्रसारमा छन्दुराम भण्डारी र दामोदर न्यौपाने, स्वागत लहेन्द्र भट्टराई, मण्डप व्यवस्थापन दिनाथ सिग्देल, इन्धन डिल्लीराम सिटौला, पाक सम्पादन

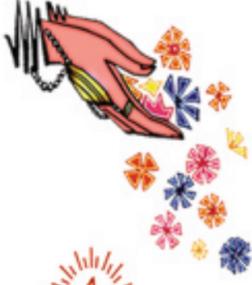
निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर

देवीप्रसाद खनाल, भण्डार उपसर्गितका संयोजकमा बुद्धिप्रसाद पौडेल रहेका छन् । त्यसैगरी स्वयंसेवक परिचालन उपसर्गितमा नरेश पौडेल, मातृशक्ति परिचालनमा कृष्णमाया रिजाल, शोभायात्रामा उर्मिला पोखरेल, पुष्पमालामा रमा धिर्मिरे, सरसफाइमा हरिप्रसाद भण्डारी, पूजामा छवि नेपाल, किनमेलमा सुरज भण्डारी, अनुगमनमा हरि ओझा, औषधि व्यवस्थापनमा राधेश्याम पोखरेल, धान्य संकलनमा रामप्रसाद ओझा, यज्ञ सम्पादनमा विष्णुभक्त भण्डारी, कर्ता उपसर्गितमा भानुभक्त अधिकारी र कमला अधिकारी रहेका छन् । सोही बैठकले सुरक्षा व्यवस्थापन उपसर्गितमा देवीप्रसाद सँगौला, र कार्यक्रम सञ्चालनमा सोमनाथ गौतमलाई चयन गरेको छ । अनुष्ठान तथा स्वर्ण महोत्सव समारोह समितिको सल्लाहकारमा अर्जुनधारा नगरपालिकाका प्रमुख हरिकुमार राना र कन्काई नपाका प्रमुख राजेन्द्रकुमार पोखरेललाई चयन गरिएको छ । हरि ओझा, दुर्गाप्रसाद सिग्देल, प. नन्दीकेश्वर तिम्सिनाले मन्तव्य राखेको कार्यक्रममा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष छन्दुराम भण्डारीले स्वागत गरेका थिए । कार्यक्रमको सञ्चालन संस्थाका सचिव तथा प्रधानाध्यापक दामोदर न्यौपानेले गरेका थिए ।

विर्तामोड, पुस २७ । अर्जुनधारा-६ देवीवस्तीमा माता पोलिक्लिनिक एण्ड डाइग्नोस्टिक सेन्टर सञ्चालनमा आएको छ । व्यवसायी सुजन शिवाकोटीले उद्घाटनको अवसर पारेर निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सम्पन्न गरेको छ । शिविरमा वरिष्ठ फिजिसियन डा. सन्तोषकुमार यादव, स्त्री तथा प्रसूति रोग विशेषज्ञ डा.सोमा गुप्ता, वरिष्ठ सर्जन डा. अश्विनी यादव, डा.अशोक यादव लगायतले स्वास्थ्य परिक्षण गरेका थिए । शिविरमा सहभागी पाँच सयभन्दा बढी विरामीहरूको सम्पूर्ण औषधी सेवा निःशुल्क गरिएको थियो भने ल्याब परिक्षणमा १५ प्रतिशत छुट प्रदान गरिएको थियो ।

यौटा सृष्टि विधान रचेर किन हो. जाँदा यहाँ कष्ट भो । रोजी फूल थियो मन्थो नियतीले. संहार भो नष्ट भो ॥
हामीलाई दिएर मार्ग पथको. यात्रा सिकाई दियो । हामीवाट कसोरी भट्ट अहिले. विदा नमागी गयो ॥

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जलि/कृतज्ञता

जन्म

वि.सं. १९९२ बैशाख ८

स्वर्गारोहण

२०७७ पुस १५ गते

स्व. गणेशप्रसाद पोखरेल

मेरा प्रातः स्मरणीय पति तथा हाम्रा पिता **गणेशप्रसाद पोखरेल**को यही मिति २०७७ पुस १५ गते बुधबारका दिन ८६ वर्षको उमेरमा भएको अकल्पनीय निधनले हामीलाई मर्माहत एवम् स्तब्ध बनाएको छ । हाम्रा अभिभावक वियोगको यस दुःखद क्षणमा गतात्माको बैकुण्ठबास र सायुज्य मुक्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जलि अर्पण गर्दछौं ।

हामीलाई पर्न गएको वियोगको यस कष्टपूर्ण क्षणमा हाम्रा स्वर्गीय अभिभावकप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जलि अर्पण गर्नुहुने, हामीप्रति सद्भाव, सहानुभूति र समवेदना प्रकट गर्नुहुने तीनवटै तहका सरकारका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरू, सम्पूर्ण संघ-संस्था, राजनीतिक दलहरू, शवयात्रामा सहभागी मलामीजन, कन्काई नगरबासी आमा-बुबा, दाजु-भाइ तथा दिदी-बहिनीहरू, इष्टमित्र, वन्धुवन्धव, नातागोता, छरछिमेक, देशविदेशमा रहनुभएका महानुभावहरूप्रति आभारसहित कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछौं ।

धर्मपत्नी : देवीमाया पोखरेल

छोरा/बुहारीहरू

राजेन्द्र-मुना पोखरेल
निर्माण-सलीना पोखरेल
दिनेश-अनुजा पोखरेल
डा. फाल्गुनी पोखरेल

छोरी/ज्वाइँहरू

सुधा-प्रजापति बाँस्तोला
अप्सरा-बेनु भट्टराई
दुर्गा-राजेश प्याकुरेल

भगवती-डा. डि.के. आचार्य
अञ्जु-सुमन कोइराला
रञ्जु-विनयदेव आचार्य
तुलसा-रत्नमणि नेपाल

एवम्

समस्त पोखरेल परिवार, कनकाई नगरपालिका, दुर्गापुर (भापा)

ज्यो. मधुसूदन रिजाल
(स्वर्णपदक विजेता)
शैविक ज्योतिष परामर्श केन्द्र
साहिबचरे रोड, किराँती (१५२२०७९१९)

मेघ (वृ. वे. वो. ला. लि. लु. ले. लो. अ) -
दैनिक काममा पनि उल्लेख्य फाइदा हुनेछ। थोरै
लगानीबाट मनगो नाफा उठाउन सकिनेछ। व्यवसायमा
सफलता मिल्ला।
बृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. बो) -
भौतिक साधन जुट्नेछन् भने दिगो फाइदा हुने काम
प्रारम्भ हुनेछ। आयस्रोत बढ्नेछन् र प्रतिभित नतिजाले
उत्साह जगाउनेछ।
मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. छ. के. को. ह) -
मेहनतले नयाँ जिम्मेवारी दिलाउनेछ। तारिफयोग्य कामको
चर्चा हुनेछ। दिगो फाइदा हुने काम प्रारम्भ हुन सक्छ।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) -
श्रमबाट अरूले फाइदा उठाउने चेष्टा गर्नेछन्। अरूका
लागि वृद्धि र समय खर्चनुपर्ला। परिस्थितिवश चिन्ताएको
काम रोकिन सक्छ।
सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे) -
सामाजिक उत्तरदायित्व प्राप्त भए पनि लक्ष्यमा पुग्न मुस्कल
पर्ने योग छ। समुदायको हितमा राम्रै काम गर्न सकिनेछ।
कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. पे. पो) -
सामाजिक उत्तरदायित्व वहन गर्दै लाभदायक जिम्मेवारी
हात पार्ने मौका छ। तारिफयोग्य कामले धेरैको मन
जित्न सकिनेछ।

तुला (र. रि. रू. रे. रो. ता. ति. तु. ते) -
टाढिएका साथीभाइ नजिकनाले हर्ष बढ्नेछ। भाग्यले
विभिन्न अवसर थमाउनेछ। उपलब्धको स्रोत
पहिल्याउन सकिनेछ।
बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) -
अरूको काममा जुट्नुपर्ने फाइदा आफैलाई हुनेछ।
परिस्थितिवश अटिको काममा विलम्ब हुनेछ।
धनु (ये. यो. म. मि. भु. घ. फा. ट. मे) -
अस्वस्थताका बावजूद कामको जिम्मेवारी बढ्नेछ।
तापिन प्रयत्न गर्दा फाइदाका स्रोत पहिचान गर्न
सकिनेछ।

मकर (भो. ज. जि. खि. खु. खे. खो. गा. गि) -
नयाँ काम थाल्न केही समय पर्खनुपर्ला। गरी आएको
कामलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ। पहिलेको सफलताले
हौसला जगाउनेछ।
कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा) -
पछाडिबाट अवरोध पुऱ्याउनेहरू सक्रिय रहे पनि
शुभचिन्तकहरूले साथ दिने हुँदा काम बन्नेछ।
मीन (दि. दु. थ. म. ज. दे. दो. च. चि) -
नयाँ कामको प्रस्ताव आउनेछ भने साथ दिनेहरू
बढ्नेछन्। विछोडिएका आफन्तजनसँग रमाइलो भेटघाट
हुन सक्छ।